

Закон о јавним предузећима

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се правни положај јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, а нарочито оснивање, пословање, управљање, имовина и друга питања од значаја за њихов положај.

2. Делатности од општег интереса

Члан 2.

Делатности од општег интереса, у смислу овог закона, јесу делатности које су као такве одређене законом у области: рударства и енергетике, саобраћаја, електронских комуникација, издавања службеног гласила Републике Србије и издавања уџбеника, нуклеарних објеката, наоружања и војне опреме, коришћења, управљања, заштите, уређивања и унапређивања добара од општег интереса и добара у општој употреби (воде, путеви, шуме, пловне реке, језера, обале, бање, дивљач, заштићена подручја и др.), управљања отпадом и другим областима.

Делатности у смислу става 1. овог члана јесу и комуналне делатности, као и друге делатности одређене законом као делатности од општег интереса.

У оквиру обављања делатности из става 1. овог члана из области енергетике пружају се услуге од општег економског интереса.

3. Појам јавног предузећа и других облика организовања

Члан 3.

Јавно предузеће је предузеће које обавља делатност од општег интереса, а које оснива Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: јавно предузеће).

Поред јавног предузећа, делатност од општег интереса може да обавља и:

1) друштво с ограниченом одговорношћу и акционарско друштво (у даљем тексту: друштво капитала) чији је једини власник јавно предузеће;

2) друштво капитала чији је једини власник Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, као и зависно друштво чији је једини власник то друштво капитала;

3) друго друштво капитала и предузетник, коме је надлежни орган поверио обављање те делатности.

II. ЦИЉ ОСНИВАЊА, ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

1. Циљ оснивања јавног предузећа

Члан 4.

Јавно предузеће и друштво капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона оснива се и послује ради:

- 1) обезбеђивања трајног обављања делатности од општег интереса и редовног задовољавања потреба корисника производа и услуга;
- 2) развоја и унапређивања обављања делатности од општег интереса;
- 3) обезбеђивања техничко-технолошког и економског јединства система и усклађености његовог развоја;
- 4) стицања добити;
- 5) остваривања другог законом утврђеног интереса.

2. Оснивање јавног предузећа

Члан 5.

Ако јавно предузеће оснива Република Србија, акт о оснивању јавног предузећа доноси Влада, која врши права оснивача.

Ако јавно предузеће оснива аутономна покрајина, акт о оснивању јавног предузећа доноси скупштина аутономне покрајине, која врши права оснивача.

Ако јавно предузеће оснива јединица локалне самоуправе, акт о оснивању јавног предузећа доноси скупштина јединице локалне самоуправе, која врши права оснивача.

Члан 6.

Акт о оснивању јавног предузећа (у даљем тексту: оснивачки акт) садржи одредбе о:

- 1) називу, седишту и матичном броју оснивача;
- 2) пословном имену и седишту јавног предузећа;
- 3) претежној делатности јавног предузећа;
- 4) правима, обавезама и одговорностима оснивача према јавном предузећу и јавног предузећа према оснивачу;
- 5) условима и начину утврђивања и распоређивања добити, односно начину покрића губитка и сношењу ризика;
- 6) условима и начину задужења јавног предузећа;
- 7) заступању јавног предузећа;
- 8) износу основног капитала, као и опису, врсти и вредности неновчаног улога;
- 9) податак о уделима оснивача у основном капиталу израженог у процентима;
- 10) органима јавног предузећа и њиховој надлежности;
- 11) имовини која се не може отуђити;

12) о располагању стварима у јавној својини која су пренета у својину јавног предузећа у складу са законом;

13) заштити животне средине;

14) другим питањима која су од значаја за несметано обављање делатности за коју се оснива јавно предузеће.

Акт о оснивању друштва капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2), поред одредаба из става 1. овог члана, садржи и одредбе прописане законом којим се уређује његов правни положај и правна форма.

3. Услови за обављање делатности од општег интереса

Члан 7.

Јавно предузеће, друштво капитала и предузетник из члана 3. овог закона, могу да отпочну обављање делатности од општег интереса кад надлежни државни орган, односно ималац јавних овлашћења, у складу са законом, утврди да су испуњени услови за обављање те делатности у погледу:

1) техничке опремљености;

2) кадровске оспособљености;

3) безбедности и здравља на раду;

4) заштите и унапређења животне средине;

5) других услова прописаних законом.

4. Упис у регистар

Члан 8.

Јавно предузеће стиче својство правног лица уписом у регистар у складу са законом којим се уређује правни положај и поступак регистрације привредних друштава.

Члан 9.

Поверавање обављања делатности од општег интереса друштву капитала и предузетнику из члана 3. став 2. тачка 3) овог закона врши се у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије, осим ако посебним законом није другачије прописано.

5. Имовина и основни капитал

Члан 10.

Јавно предузеће и друштво капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона својом имовином управљају и располажу у складу са законом и оснивачким актом.

Имовину јавног предузећа и друштва капитала из става 1. овог члана чине право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије

од вредности и друга имовинска права, која су пренета у својину јавног предузећа у складу са законом, укључујући и право коришћења на стварима у јавној својини.

Друштво капитала и предузетник из члана 3. став 2. тачка 3) овог закона јавном својином управљају у складу са законом којим се уређује право јавне својине и уговором.

Друштво капитала и предузетник из става 3. овог члана својом имовином управљају и располажу у складу са законом којим се уређује правни положај привредних друштава и уговором.

Основни капитал јавног предузећа и друштва капитала из става 1. овог члана је вредност уписаних улога њихових оснивача или чланова, изражена у новцу.

Вредност неновчаног улога оснивача или члана утврђује се на основу процене извршене на начин прописан законом којим се уређује правни положај привредних друштава.

По основу улагања у капитал, оснивач стиче удео у јавном предузећу или уделе и акције у друштву капитала, као и права по основу стечених удела, односно акција.

6. Оснивачка права и улагање капитала

Члан 11.

Јавно предузеће може, уз претходну сагласност оснивача, основати друштво капитала за обављање делатности од општег интереса и друштво капитала за обављање делатности која није делатност од општег интереса.

Члан 12.

Јавно предузеће може улагати капитал у већ основана друштва капитала, уз претходну сагласност оснивача.

7. Одговорност за обавезе

Члан 13.

Јавно предузеће за своје обавезе одговара целокупном својом имовином.

Члан 14.

Оснивач је дужан да обезбеди да се делатност од општег интереса обавља у континуитету.

Оснивач не може основати друго јавно предузеће или друштво капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона за обављање исте делатности од општег интереса, осим у случајевима реализације пројеката јавно-приватног партнерства, у смислу закона којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

Одредба става 2. овог члана не примењује се на град и град Београд.

8. Органи јавног предузећа

Члан 15.

Органи јавног предузећа су:

- 1) надзорни одбор;
- 2) директор.

а) Надзорни одбор

Члан 16.

Надзорни одбор јавног предузећа чији је оснивач Република Србија има пет чланова, од којих је један председник.

Надзорни одбор јавног предузећа чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе има три члана, од којих је један председник.

Члан 17.

Председника и чланове надзорног одбора јавног предузећа чији је оснивач Република Србија именује Влада, на период од четири године, од којих је један члан надзорног одбора из реда запослених, а један члан мора бити независан члан надзорног одбора.

Председника и чланове надзорног одбора јавног предузећа чији је оснивач аутономна покрајина, именује орган одређен статутом аутономне покрајине, на период од четири године, од којих је један члан надзорног одбора из реда запослених.

Председника и чланове надзорног одбора јавног предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе именује орган одређен статутом јединице локалне самоуправе, на период од четири године, од којих је један члан надзорног одбора из реда запослених.

Члан 18.

За председника и члана надзорног одбора именује се лице које испуњава следеће услове:

- 1) да је пунолетно и пословно способно;
- 2) да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама;
- 3) да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2) овог члана;
- 4) да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани са пословима јавног предузећа;
- 5) да познаје област корпоративног управљања или област финансија;

6) да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци;
7) да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:

- (1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
- (2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
- (3) обавезно лечење наркомана;
- (4) обавезно лечење алкохоличара;
- (5) забрана вршења позива, делатности и дужности.

Председник и чланови надзорног одбора дужни су да се додатно стручно усавршавају у области корпоративног управљања.

Програм за додатно стручно усавршавање из става 2. овог члана утврђује Влада.

Одредба овог члана примењује се и на представнике оснивача у скупштини друштва капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона.

Члан 19.

Независан члан надзорног одбора, поред услова прописаних чланом 18. овог закона, мора да испуњава и следеће услове:

- 1) да није био ангажован у вршењу ревизије финансијских извештаја предузећа у последњих пет година;
- 2) да није члан политичке странке;
- 3) да није постављено, именовано или изабрано лице и да није запослен ни ангажован по другом основу у јавном предузећу или друштву капитала чији је оснивач то јавно предузеће.

Члан 20.

Представник запослених у надзорном одбору мора испуњавати услове из члана 18. и члана 19. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, а предлаже се на начин утврђен статутом јавног предузећа.

Назорни одбор, директор и извршни директор не могу предлагати представника запослених у надзорном одбору.

Члан 21.

Мандат председнику и члановима надзорног одбора престаје истеком периода на који су именовани, оставком или разрешењем.

Председник и чланови надзорног одбора разрешавају се пре истека периода на који су именовани, уколико:

- 1) јавно предузеће не достави годишњи, односно трогодишњи програм пословања у роковима прописаним чланом 59. овог закона;
- 2) надзорни одбор пропусти да предузме неопходне мере пред надлежним органима у случају постојања основане сумње да одговорно лице јавног предузећа делује на штету јавног предузећа несавесним понашањем или на други начин;

3) се утврди да делује на штету јавног предузећа несавесним понашањем или на други начин;

4) у току трајања мандата буде осуђен на условну или безусловну казну затвора.

Председник и чланови надзорног одбора којима је престао мандат, дужни су да врше своје дужности до именовања новог надзорног одбора, односно именовања новог председника или члана надзорног одбора, а најдуже шест месеци.

Одредба овог члана примењује се и на представнике оснивача у скупштини друштва капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона.

Члан 22.

Надзорни одбор:

1) доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење;

2) доноси годишњи, односно трогодишњи програм пословања, усклађен са дугорочним и средњорочним планом пословне стратегије и развоја из тачке 1. овог члана;

3) усваја извештај о степену реализације годишњег, односно трогодишњег програма пословања;

4) усваја тромесечни извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности;

5) усваја финансијске извештаје;

6) надзире рад директора;

7) доноси статут;

8) одлучује о статусним променама, оснивању других правних субјеката и улагању капитала;

9) доноси одлуку о расподели добити, односно начину покрића губитка;

10) закључује уговоре о раду са директором, у складу са законом којим се уређују радни односи;

11) врши друге послове у складу са законом и статутом.

Надзорни одбор не може пренети право одлучивања о питањима из своје надлежности на директора или друго лице у јавном предузећу.

Одлуке из става 1. тач. 1), 2), 7) и 9) овог члана надзорни одбор доноси уз сагласност Владе, надлежног органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Одлуку из става 1. тачка 8) овог члана надзорни одбор доноси уз претходну сагласност Владе, надлежног органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Одредба овог члана сходно се примењује на друштво капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона.

Члан 23.

Председник и чланови надзорног одбора имају право на одговарајућу накнаду за рад у надзорном одбору.

Висину накнаде из става 1. овог члана, односно критеријуме и мерила за њено утврђивање одређује Влада.

б) Директор

Члан 24.

Директора јавног предузећа, чији је оснивач Република Србија, именује Влада, на период од четири године, на основу спроведеног јавног конкурса.

Директора јавног предузећа чији је оснивач аутономна покрајина именује орган одређен статутом аутономне покрајине, на период од четири године, на основу спроведеног јавног конкурса.

Директора јавног предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе именује орган одређен статутом јединице локалне самоуправе, на период од четири године, на основу спроведеног јавног конкурса.

Члан 25.

За директора јавног предузећа из члана 24. овог закона, може бити именовано лице које испуњава следеће услове:

- 1) да је пунолетно и пословно способно;
- 2) да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама;
- 3) да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2) овог члана;
- 4) да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани са пословима јавног предузећа;
- 5) да познаје област корпоративног управљања;
- 6) да има радно искуство у организовању рада и вођењу послова;
- 7) да није члан органа политичке странке, односно да му је одређено мировање у вршењу функције у органу политичке странке;
- 8) да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци;
- 9) да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:
 - (1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
 - (2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
 - (3) обавезно лечење наркомана;
 - (4) обавезно лечење алкохоличара;
 - (5) забрана вршења позива, делатности и дужности.

Статутом или оснивачким актом могу бити одређени и други услови које лице мора да испуни да би било именовано за директора јавног предузећа.

Директор јавног предузећа је функционер који обавља јавну функцију.

Директор не може имати заменика.

Члан 26.

Директор јавног предузећа:

- 1) представља и заступа јавно предузеће;
- 2) организује и руководи процесом рада;
- 3) води пословање јавног предузећа;
- 4) одговара за законитост рада јавног предузећа;
- 5) предлаже дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење;
- 6) предлаже годишњи, односно трогодишњи програм пословања и одговоран је за његово спровођење;
- 7) предлаже финансијске извештаје;
- 8) извршава одлуке надзорног одбора;
- 9) бира извршне директоре;
- 10) бира представнике јавног предузећа у скупштини друштва капитала чији је једини власник јавно предузеће;
- 11) закључује уговоре о раду са извршним директорима, у складу са законом којим се уређују радни односи;
- 12) доноси акт о систематизацији;
- 13) врши друге послове одређене законом, оснивачким актом и статутом јавног предузећа.

На избор представника јавног предузећа у скупштини друштва капитала из члана 3. став 2. тачка 1) овог закона сагласност даје Влада, надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

в) Извршни директор

Члан 27.

За извршног директора јавног предузећа бира се лице које испуњава услове из члана 25. тач. 1), 2), 3), 6), 8) и 9) овог закона.

Поред услова из става 1. овог члана, лице које се бира за извршног директора мора имати три године радног искуства на пословима за које ће бити задужен у јавном предузећу.

Јавно предузеће не може имати више од седам извршних директора, а број извршних директора утврђује се статутом.

Извршни директор не може имати заменика.

Извршни директор мора бити у радном односу у јавном предузећу.

Члан 28.

Извршни директор за свој рад одговара директору.

Извршни директор обавља послове у оквиру овлашћења које му је одредио директор, у складу са оснивачким актом и статутом.

Члан 29.

Директор и извршни директор имају право на зараду, а могу имати и право на стимулацију.

Влада ће подзаконским актом одредити услове и критеријуме за утврђивање и висину стимулације из става 1. овог члана.

Акт о исплати стимулације директора и извршног директора доноси надзорни одбор, уз сагласност Владе, односно надлежног органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Акт о исплати стимулације извршног директора доноси се на предлог директора.

9. Поступак за именовање директора

Члан 30.

Директор јавног предузећа именује се након спроведеног јавног конкурса.

Члан 31.

Јавни конкурс спроводи Комисија за спровођење конкурса за избор директора (у даљем тексту: Комисија).

Комисија може бити:

- 1) Комисија Владе;
- 2) Комисија аутономне покрајине;
- 3) Комисија јединице локалне самоуправе.

Комисија Владе

Члан 32.

Комисија Владе има пет чланова, од којих је један председник.

Председника и два члана именује Влада, на период од три године.

Једног члана двотрећинском већином присутних чланова именује одбор Народне скупштине надлежан за послове привреде, на период од три године.

Једног члана за свако појединачно именовање директора, именује Влада.

Члан Комисије Владе из става 4. овог члана мора бити члан Надзорног одбора јавног предузећа у коме се именује директор.

Комисија аутономне покрајине

Члан 33.

Комисија аутономне покрајине има пет чланова, од којих је један председник.

Комисију из става 1. овог члана образује орган који је статутом аутономне покрајине одређен као надлежан за именовање директора.

Комисија јединице локалне самоуправе

Члан 34.

Комисија јединице локалне самоуправе има пет чланова, од којих је један председник.

Комисију из става 1. овог члана образује орган који је статутом јединице локалне самоуправе одређен као надлежан за именовање директора.

Члан 35.

Председник и чланови комисије из чл. 32-34. овог закона не могу бити народни посланици, посланици у скупштини аутономне покрајине, одборници у скупштинама јединица локалне самоуправе, као ни постављена лица у органима државне управе, органима аутономне покрајине или органима јединица локалне самоуправе.

Члан 36.

Одлуку о спровођењу јавног конкурса за избор директора јавног предузећа чији је оснивач Република Србија доноси Влада, на предлог министарства надлежног за послове привреде (у даљем тексту: министарство).

Министарство доставља Влади оглас о јавном конкурсуну.

Оглас о јавном конкурсуну садржи нарочито: податке о јавном предузећу, пословима, условима за именовање директора јавног предузећа, месту рада, стручној оспособљености, знањима и вештинама које се оцењују у изборном поступку и начину њихове провере, року у коме се подносе пријаве, податке о лицу задуженом за давање обавештења о јавном конкурсуну, адресу на коју се пријаве подносе, као и податке о доказима који се прилажу уз пријаву.

Одредба става 3. овог члана примењује се и на садржину огласа о јавном конкурсуну за избор директора јавног предузећа чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе.

Члан 37.

Оглас о јавном конкурсуну објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије" и у најмање једним дневним новинама које се дистрибуирају на целој територији Републике Србије, као и на интернет страници министарства.

Рок за објављивање огласа из става 1. овог члана у "Службеном гласнику Републике Србије" не може бити дужи од осам дана од дана доношења одлуке о спровођењу јавног конкурса за избор директора јавног предузећа.

Пријава на јавни конкурс за избор директора јавног предузећа подноси се у року од 30 дана од дана објављивања јавног конкурса у "Службеном гласнику Републике Србије".

Неблаговремене, неразумљиве и пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, Комисија Владе одбацује закључком против кога није допуштена посебна жалба.

Одредбе ст. 2-4. овог члана сходно се примењују и на поступак за избор директора јавног предузећа чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе.

Члан 38.

Одлуку о спровођењу јавног конкурса за избор директора јавног предузећа чији је оснивач аутономна покрајина доноси орган аутономне покрајине надлежан за именовање директора јавног предузећа, на предлог надлежног органа аутономне покрајине.

Одлуку о спровођењу јавног конкурса за избор директора јавног предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе доноси орган јединице локалне самоуправе надлежан за именовање директора јавног предузећа, на предлог надлежног органа јединице локалне самоуправе.

Члан 39.

Оглас о јавном конкурс за избор директора јавног предузећа чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије", у гласилу аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, у најмање једним дневним новинама које се дистрибуирају на целој територији Републике Србије, као и на интернет страници надлежног органа аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Члан 40.

По истеку рока за подношење пријава Комисија прегледа све приспеле пријаве и поднете доказе и саставља списак кандидата међу којима се спроводи изборни поступак.

Чланови Комисије дужни су да дају писане изјаве о томе да ли они или са њима повезана лица имају интерес везан за спровођење конкурса.

У изборном поступку се оцењивањем стручне оспособљености, знања и вештина, утврђује резултат кандидата према мерилима за именовање директора јавног предузећа.

Мерила из става 3. овог члана прописује Влада.

Кандидатима међу којима се спроводи изборни поступак доставља се писано обавештење о томе кад отпочиње изборни поступак, најмање осам дана пре отпочињања изборног поступка.

Ако се изборни поступак спроводи у више делова, кандидати се на почетку сваког дела обавештавају о томе кад почиње наредни део изборног поступка.

Кандидат који се не одазове позиву да учествује у једном делу изборног поступка, не позива се да учествује у наредном делу изборног поступка.

Члан 41.

Комисија саставља ранг листу са највише три кандидата која су са најбољим резултатом испунила мерила за избор директора јавног предузећа.

Ранг листу из става 1. овог члана и записник о спроведеном изборном поступку Комисија доставља министарству, надлежном органу аутономне покрајине или надлежном органу јединице локалне самоуправе.

Министарство, односно орган из става 2. овог члана припрема предлог акта о именовану првог кандидата са ранг листе и доставља га, ради усвајања Влади, органу аутономне покрајине надлежном за именовање директора јавног предузећа или органу јединице локалне самоуправе надлежном за именовање директора јавног предузећа.

Акт о именовану директора коначан је.

Члан 42.

Акт о именовану директора јавног предузећа чији је оснивач Република Србија, са образложењем објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије" и на интернет страници органа надлежног за именовање директора.

Акт о именовану директора јавног предузећа чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, са образложењем, објављује се и у гласилу аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Кандидат који је учествовао у изборном поступку има право да поднесе захтев за увид у конкурсну документацију.

Комисија је дужна да у року од два дана од дана пријема захтева, кандидату из става 3. овог члана омогући увид у конкурсну документацију, у присуству члана Комисије.

На достављање акта о именовану директора примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Члан 43.

Именовани кандидат дужан је да ступи на функцију у року од осам дана од дана објављивања решења о именовану у "Службеном гласнику Републике Србије".

Рок из става 1. овог члана, из нарочито оправданих разлога, може се продужити за још осам дана.

Директор јавног предузећа заснива радни однос на одређено време.

Члан 44.

Ако именовани кандидат не ступи на рад у роковима утврђеним чланом 43. овог закона, за директора јавног предузећа именује се следећи кандидат са ранг листе.

Ако нико од кандидата са ранг листе не ступи на рад у роковима из члана 43. овог закона, спроводи се нови јавни конкурс, на начин и по поступку прописаним овим законом.

Јавни конкурс из става 2. овог члана расписује се у року од 30 дана од дана истека рокова из члана 43. овог закона.

Члан 45.

Ако Комисија утврди да ниједан кандидат који је учествовао у изборном поступку не испуњава услове за именовање, спроводи се нови јавни конкурс на начин и по поступку прописаним овим законом.

Јавни конкурс из става 1. овог члана расписује се у року од 30 дана од дана када је Комисија утврдила да ниједан кандидат не испуњава услове за именовање.

10. Престанак мандата

Члан 46.

Мандат директора престаје истеком периода на који је именован, оставком и разрешењем.

Поступак за именовање директора покреће се шест месеци пре истека периода на који је именован, односно у року од 30 дана од дана подношења оставке или разрешења.

Члан 47.

Оставка се у писаној форми подноси органу надлежном за именовање директора јавног предузећа.

Члан 48.

Предлог за разрешење директора јавног предузећа чији је оснивач Република Србија подноси министарство.

Предлог за разрешење директора јавног предузећа чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, подноси надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Предлог из ст. 1. и 2. овог члана може поднети и надзорни одбор јавног предузећа, преко министарства или надлежног органа из става 2. овог члана.

Предлог за разрешење мора бити образложен, са прецизно наведеним разлозима због којих се предлаже разрешење и доставља се директору који има право да се у року од 20 дана изјасни о разлозима због којих се предлаже разрешење.

Пошто директору пружи прилику да се изјасни о постојању разлога за разрешење и утврди потребне чињенице, министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, предлаже оснивачу доношење одговарајућег решења.

Против решења о разрешењу жалба није допуштена, али се може водити управни спор.

Члан 49.

Директор се разрешава пре истека периода на који је именован уколико:

1) у току трајања мандата престане да испуњава услове за директора јавног предузећа из члана 25. овог закона;

2) јавно предузеће не достави годишњи, односно трогодишњи програм пословања у роковима прописаним чланом 59. овог закона;

3) се утврди да је, због нестручног, несавесног обављања дужности и поступања супротног пажњи доброг привредника и пропуста у доношењу и извршавању одлука и организовању послова у јавном предузећу, дошло до знатног одступања од остваривања основног циља пословања јавног предузећа, односно од плана пословања јавног предузећа;

4) се утврди да делује на штету јавног предузећа кршењем директорских дужности, несавесним понашањем или на други начин;

5) извештај овлашћеног ревизора на годишњи финансијски извештај буде негативан;

6) у току трајања мандата буде правноснажно осуђен на условну или безусловну казну затвора;

7) у другим случајевима прописаним законом.

Члан 50.

Директор јавног предузећа може бити разрешен пре истека периода на који је именован уколико:

1) јавно предузеће не достави тромесечни извештај у року прописаном чланом 63. овог закона;

2) јавно предузеће не испуни планиране активности из годишњег, односно трогодишњег програма пословања;

3) јавно предузеће утроши средства за одређене намене изнад висине утврђене програмом пословања за те намене, пре прибављања сагласности на измене и допуне годишњег, односно трогодишњег програма пословања;

4) јавно предузеће не спроводи усвојен годишњи, односно трогодишњи програм пословања, у делу који се односи на зараде или запошљавање из члана 66. овог закона;

5) јавно предузеће врши исплату зарада без овере образаца из члана 66. овог закона;

6) не примени предлоге комисије за ревизију или не примени рачуноводствене стандарде у припреми финансијских извештаја;

7) јавно предузеће не поступи по препорукама из извештаја овлашћеног ревизора;

8) не извршава одлуке надзорног одбора;

9) у другим случајевима прописаним законом.

11. Суспензија

Члан 51.

Уколико у току трајања мандата против директора буде потврђена оптужница, орган надлежан за именовање директора јавног предузећа доноси решење о суспензији.

Суспензија траје док се поступак правноснажно не оконча.

На сва питања о суспензији директора сходно се примењују одредбе о удаљењу са рада прописане законом којим се уређује област рада.

12. Вршилац дужности

Члан 52.

Вршилац дужности директора може се именовати до именовања директора јавног предузећа по спроведеном јавном конкурс.

Период обављања функције вршиоца дужности директора не може бити дужи од једне године.

Исто лице не може бити два пута именовано за вршиоца дужности директора.

Вршилац дужности директора мора испуњавати услове за именовање директора јавног предузећа из члана 25. овог закона.

Вршилац дужности има сва права, обавезе и овлашћења која има директор јавног предузећа.

Члан 53.

Одредбе чл. 23. и 29. овог закона примењују се и на друштво капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона.

Одредбе чл. 24-26. и чл. 29-52. овог закона примењују се и на друштво капитала чији је једини власник Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Директора друштва капитала из члана 3. став 2. тачка 1) и зависног друштва из члана 3. став 2. тачка 2) овог закона, бира власник, сходном применом одредаба чл. 24-26. и 30-45. овог закона.

Поступак за избор директора из става 3. овог члана, уређује се општим актом власника.

На избор директора из става 3. овог члана сагласност даје Влада, надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Одредбе чл. 46-52. овог закона сходно се примењују и на друштво капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и зависног друштва из члана 3. став 2. тачка 2) овог закона.

13. Сукоб интереса

Члан 54.

Именована лица не смеју бити у сукобу интереса, у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса.

14. Комисија за ревизију

Члан 55.

Јавно предузеће чији је оснивач Република Србија има комисију за ревизију.

Комисија за ревизију има три члана које именује надзорни одбор.

Независан члан надзорног одбора је председник комисије за ревизију.

Чланови комисије за ревизију морају испуњавати услове из члана 19. тач. 1) и 2) овог закона.

Најмање један члан комисије за ревизију мора бити лице које је овлашћени ревизор у складу са законом којим се уређује ревизија или које има одговарајућа знања и радно искуство у области финансија и рачуноводства.

Члан 56.

Комисија за ревизију:

1) припрема, предлаже и проверава спровођење рачуноводствених политика и политика управљања ризицима;

2) испитује примену рачуноводствених стандарда у припреми финансијских извештаја и оцењује садржину тих извештаја;

3) испитује испуњеност услова за израду консолидованих финансијских извештаја;

4) учествује у поступку избора ревизора и предлаже кандидата за ревизора;

5) у случају потребе даје образложени предлог за отказ уговора са ревизором;

6) врши надзор над поступком ревизије, укључујући и одређивање кључних питања која треба да буду предмет ревизије;

7) врши проверу независности и објективности ревизора;

8) врши друге послове које јој повери надзорни одбор.

Најмање једанпут годишње комисија за ревизију подноси надзорном одбору извештаје о питањима из става 1. овог члана.

15. Општи акти

Члан 57.

Општи акти јавног предузећа су оснивачки акт, статут и други општи акти утврђени законом и као такви не смеју бити у супротности са одредбама овог закона.

16. Расподела добити

Члан 58.

Јавно предузеће и друштво капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона дужно је да део остварене добити уплати у буџет Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, по завршном рачуну за претходну годину.

Висина и рок за уплату добити из става 1. овог члана утврђује се законом, односно одлуком о буџету за наредну годину.

17. Однос према оснивачу

а) Програм пословања

Члан 59.

Јавно предузеће доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја.

За сваку календарску годину јавно предузеће дужно је да донесе годишњи програм пословања (у даљем тексту: годишњи програм пословања) и достави га Влади, надлежном органу аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Јавна предузећа која се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, годишњи програм пословања достављају најкасније у року од 15 дана од дана усвајања акта о буџету Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Изузетно, у случају привременог финансирања Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, јавна предузећа из става 3. овог члана могу донети годишњи програм пословања за период на који се односи привремено финансирање.

Јавна предузећа која се не финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, годишњи програм пословања достављају најкасније до 1. децембра текуће године за наредну годину.

Изузетно, јавна предузећа која се не финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, уместо годишњег, могу да донесу трогодишњи програм пословања, који се ревидира сваке календарске године и доставља на начин и у року из става 5. овог члана.

Годишњи, односно трогодишњи програм пословања се сматра донетим када на њега сагласност да Влада, надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Члан 60.

Годишњи, односно трогодишњи програм пословања садржи, нарочито:

- 1) планиране изворе прихода и позиције расхода по наменама;
- 2) планиране набавке;
- 3) план инвестиција;
- 4) планирани начин расподеле добити, односно планирани начин покрића губитка;
- 5) елементе за целовито сагледавање цена производа и услуга;
- 6) план зарада и запошљавања;
- 7) критеријуме за коришћење средстава за помоћ, спортске активности, пропаганду и презентацију.

Измене и допуне годишњег, односно трогодишњег програма пословања могу се вршити искључиво из стратешких и државних интереса или уколико се битно промене околности у којима јавно предузеће послује.

Сагласност из члана 59. став 7. овог закона не може се дати ако јавно предузеће изменама и допунама предлаже повећање средстава за одређене намене, а која је

већ утрошило у висини која превазилази висину средстава за те намене из усвојеног годишњег, односно трогодишњег програма пословања.

За сваку календарску годину, на предлог министарства, Влада ближе утврђује елементе годишњег, односно трогодишњег програма пословања.

Члан 61.

Јавно предузеће које користи или ће користити средства из буџета (субвенције, гаранције или друга средства) дужно је да за та средства предложи посебан програм (у даљем тексту: посебан програм).

Посебан програм садржи намену и динамику коришћења средстава.

Посебан програм се сматра донетим када на њега сагласност да Влада, надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Члан 62.

Уколико у јавном предузећу до почетка календарске године није донет годишњи, односно трогодишњи програм пословања, до доношења тог програма зараде се обрачунавају и исплаћују на начин и под условима утврђеним годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за претходну годину.

До усвајања ревидираног трогодишњег програма пословања, примењује се усвојен трогодишњи програм пословања, у делу који није предмет ревидирања.

б) Праћење реализације годишњег, односно трогодишњег програма пословања

Члан 63.

Јавно предузеће чији је оснивач Република Србија дужно је да министарству доставља тромесечне извештаје о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања.

Јавно предузеће чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе извештај из става 1. овог члана доставља надлежном органу аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Извештај се доставља у року од 30 дана од дана истека тромесечја.

Обрасце извештаја из става 1. овог члана прописује министар надлежан за послове привреде.

Члан 64.

На основу извештаја из члана 63. став 1. овог закона, министарство сачињава и доставља Влади информацију о степену усклађености планираних и реализованих активности.

На основу извештаја из члана 63. став 2. овог закона, надлежни орган аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе сачињава и доставља министарству информацију о степену усклађености планираних и реализованих активности.

Поред информације из става 2. овог члана, надлежни орган аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе једном годишње доставља министарству анализу пословања јавних предузећа, са предузетим мерама за отклањање поремећаја у пословању јавног предузећа.

Анализа се доставља у року од 60 дана од завршетка календарске године.

Члан 65.

Јавно предузеће мора имати извршену ревизију финансијских извештаја од стране овлашћеног ревизора.

Финансијски извештај са извештајем овлашћеног ревизора јавно предузеће доставља Влади, надлежном органу аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, ради информисања.

Члан 66.

Јавно предузеће дужно је да пре исплате зарада овери образац за контролу обрачуна и исплате зарада.

Образац из става 1. овог члана прописује Влада, на предлог министра надлежног за послове финансија.

Уколико јавно предузеће чији је оснивач Република Србија не спроводи усвојен годишњи, односно трогодишњи програм пословања у делу који се односи на зараде или запошљавање, министарство надлежно за послове финансија и министарство надлежно за послове рада и запошљавања неће извршити оверу обрасца за контролу обрачуна и исплате зарада.

Уколико јавно предузеће чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе не спроводи годишњи, односно трогодишњи програм пословања у делу који се односи на зараде или запошљавање, надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе неће извршити оверу обрасца за контролу обрачуна и исплате зарада.

18. Овлашћења оснивача

Члан 67.

У случају поремећаја у пословању јавног предузећа Влада, надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе предузима мере којима ће се обезбедити услови за несметано обављање делатности од општег интереса, осим ако је оснивачким актом и законом којим се одређује делатност од општег интереса другачије одређено, а нарочито:

- 1) промену унутрашње организације;
- 2) разрешење органа које именује и именоване привремених органа;
- 3) ограничење у погледу права располагања појединим средствима у јавној својини;
- 4) друге мере одређене законом којим се одређују делатности од општег интереса и оснивачким актом.

Уколико поремећај у пословању јавног предузећа чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе доведе до угрожавања живота и здравља људи или имовине, а надлежни орган оснивача не предузме благовремено мере из става 1. овог члана, те мере предузима Влада.

Члан 68.

За време ратног стања или непосредне ратне опасности Влада, надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе може у јавном предузећу утврдити организацију за извршавање послова од стратешког значаја за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

19. Обезбеђивање заштите општег интереса

Члан 69.

Ради обезбеђивања заштите општег интереса у јавном предузећу Влада, односно надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, даје сагласност на:

- 1) статут;
- 2) давање гаранција, авала, јемстава, залога и других средстава обезбеђења за послове који нису из оквира делатности од општег интереса;
- 3) тарифу (одлуку о ценама, тарифни систем и др.) осим ако другим законом није предвиђено да ту сагласност даје други државни орган;
- 4) располагање (прибављање и отуђење) средствима у јавној својини која су пренета у својину јавног предузећа, велике вредности, која је у непосредној функцији обављања делатности од општег интереса, утврђених оснивачким актом;
- 5) акт о општим условима за испоруку производа и услуга;
- 6) улагање капитала;
- 7) статусне промене;
- 8) акт о процени вредности капитала, као и на програм и одлуку о својинској трансформацији;
- 9) друге одлуке, у складу са законом којим се одређује обављање делатности од општег интереса и оснивачким актом.

Члан 70.

Забрањено је коришћење имовине, активности, имена и визуелног идентитета јавног предузећа у свим активностима везаним за политичке странке и изборне кампање, као и свака друга употреба јавних предузећа у политичке сврхе.

Јавно предузеће које нема конкуренцију на тржишту у делатности од општег интереса, не може се оглашавати без сагласности оснивача.

20. Јавност у раду

Члан 71.

Јавна предузећа су дужна да на својој интернет страници објаве:

- 1) радне биографије чланова надзорног одбора, директора и извршних директора;
- 2) организациону структуру;
- 3) годишњи, односно трогодишњи програм пословања, као и све његове измене и допуне, односно извод из тог програма ако јавно предузеће има конкуренцију на тржишту;
- 4) тромесечне извештаје о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања;
- 5) годишњи финансијски извештај са мишљењем овлашћеног ревизора;
- 6) друге информације од значаја за јавност.

Влада може утврдити и друге елементе пословања јавног предузећа који ће се објављивати, а који су од нарочитог значаја за јавност.

21. Остваривање права на штрајк

Члан 72.

У јавном предузећу право на штрајк остварује се у складу са законом.

Члан 73.

У случају да у јавном предузећу нису обезбеђени услови за остваривање редовног процеса рада услед више силе, министарство надлежно за област којој припада делатност јавног предузећа, надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, ако оцени да могу наступити штетне последице за живот и здравље људи или њихову безбедност и безбедност имовине или друге штетне неотклоњиве последице, поступа у складу са законом.

Члан 74.

Одредбе чл. 59-73. овог закона, примењују се и на друштва капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона.

Дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја, годишњи, односно трогодишњи програм пословања из члана 59. овог закона, као и тромесечне извештаје из члана 63. овог закона, друштва капитала из члана 3. став 2. тачка 1) и зависна друштва из члана 3. став 2. тачка 2) овог закона, Влади, надлежном органу аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, доставља преко власника.

22. Привредна друштва од стратешког значаја за Републику Србију

Члан 75.

Привредна друштва од стратешког значаја за Републику Србију су привредна друштва у којима је Република Србија директно или индиректно власник најмање 25% основног капитала друштва.

Влада утврђује привредна друштва од стратешког значаја за Републику Србију из става 1. овог члана, као и начин вршења власничких права Републике Србије, односно јавног предузећа у тим друштвима.

Одредбе чл. 59-65. и члана 71. овог закона примењују се и на привредна друштва из става 1. овог члана у којима је Република Србија директно или индиректно контролни члан друштва.

Члан 76.

На сва питања која нису посебно уређена овим законом, односно законом којим су одређене делатности од општег интереса, а односе се на јавна предузећа, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује правни положај привредних друштава које се односе на друштво с ограниченом одговорношћу.

Ако је правни положај јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса уређен посебним законом или потврђеним међународним споразумом, примењују се одредбе тог закона, односно споразума.

23. Надзор

Члан 77.

Надзор над применом овог закона врши министарство.

III. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршај одговорног лица

Члан 78.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у јавном предузећу уколико:

1) јавно предузеће не достави годишњи, односно трогодишњи програм пословања у роковима прописаним чланом 59. овог закона;

2) јавно предузеће утроши средства за одређене намене изнад висине утврђене годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за те намене, пре прибављања сагласности на измене и допуне годишњег, односно трогодишњег програма пословања (члан 60. став 3. овог закона);

3) јавно предузеће не достави тромесечни извештај у року прописаном чланом 63. овог закона;

4) јавно предузеће не спроводи усвојен годишњи, односно трогодишњи програм пословања у делу који се односи на зараде или запошљавање (члан 66. овог закона);

5) јавно предузеће врши исплату зарада без овере образаца из члана 66. овог закона;

6) јавно предузеће не објави на интернет страници податке прописане чланом 71. овог закона.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 79.

Оснивачи јавних предузећа и друштва капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона ускладиће оснивачка акта са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Јавна предузећа, као и друштва капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона дужни су да своја општа акта усагласе са овим законом и оснивачким актом, у року од 90 дана од дана усклађивања оснивачких аката са одредбама овог закона.

Члан 80.

Уговори о поверавању обављања делатности од општег интереса закључени у складу са одредбом члана 8. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 119/12, 116/13 - аутентично тумачење и 44/14 - др. закон) остају на снази, а анекси ових уговора закључиваће се на начин и под условима под којима је закључен основни уговор.

Чланови надзорних одбора и представници оснивача у скупштини друштва капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона, који не испуњавају услове из члана 18. овог закона, разрешиће се, а нови именовати, најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Председник и чланови надзорног одбора разрешавају се пре истека периода на који су именовани уколико надзорни одбор не донесе акте из члана 59. став 1. овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Директори који су изабрани на јавном конкурс у складу са одредбама Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 119/12, 116/13 - аутентично тумачење и 44/14 - др. закон), настављају са радом до истека мандата.

Јавни конкурси за избор директора расписани по одредбама овог закона морају бити окончани најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Јавни конкурси за избор директора који су расписани, а нису завршени до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се по одредбама Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 119/12, 116/13 - аутентично тумачење и 44/14 - др. закон).

Јавни конкурс за именовање директора јавних предузећа, као и друштва капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) овог закона у којима директор није изабран по јавном конкурс у складу са одредбама Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 119/12, 116/13 - аутентично тумачење и 44/14 - др. закон), расписаће се у складу са одредбама овог закона.

Извршни одбори именовани у складу са одредбама Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 119/12, 116/13 - аутентично тумачење и 44/14 - др. закон), настављају са радом до усклађивања оснивачких аката са одредбама овог закона.

Комисије за ревизију именоване у складу са одредбама Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 119/12, 116/13 - аутентично тумачење и 44/14 - др. закон), настављају са радом до усклађивања оснивачких аката са одредбама овог закона.

Члан 81.

Поступци започети до дана ступања на снагу овог закона, а који се односе на располагање имовином јавног предузећа велике вредности која је у непосредној функцији обављања делатности за коју је основано јавно предузеће, наставиће се и окончати у складу са прописима по којима су и започети.

Члан 82.

Влада ће донети подзаконске акте из члана 18. став 3, члана 29. став 2. и члана 75. став 2. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Влада ће донети подзаконске акте из члана 23. став 2, члана 40. став 4. и члана 66. став 2. овог закона у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Јавно предузеће ће донети дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја из члана 59. став 1. овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Министар надлежан за послове привреде донеће обрасце из члана 63. став 4. овог закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 83.

До доношења подзаконског акта из члана 40. овог закона, примењиваће се Уредба о мерилима за именовање директора јавног предузећа чији је оснивач Република Србија ("Службени гласник РС", број 102/13).

До доношења подзаконског акта из члана 66. овог закона, примењиваће се Уредба о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима ("Службени гласник РС", број 27/14).

Члан 84.

Даном ступања на снагу овог закона, престаје да важи Закон о јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 119/12, 116/13 - аутентично тумачење и 44/14 - др. закон).

Члан 85.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Уредба о мерилима и критеријумима за разврставање јавних предузећа ("Службени гласник РС", број 20/13).

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Уредба о поступку привремене обуставе преноса припадајућег дела пореза на зараде и пореза на

добит правних лица аутономној покрајини, припадајућег дела пореза на зараде граду Београду, односно преноса трансферних средстава из буџета Републике Србије јединици локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 49/13).

Члан 86.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".